

og Sagen kom derved til at foreligge for Finantsudvalget. Her var igjen et stærkt Mindretal, som troede, at der var Grund til at være meget forsigtig i denne Sag, og derfor erklærede i Betænkningen, at det ikke vilde tilraade at bevilge en eneste Skilling, førend der gaves aldeles betryggende Sikkerhed for, at ingen Overtskudelser vilde ske. Flertallet troede dog, efter at have konfereret med Ministeren, at kunne nøies med at udtale, at det nærede en bestemt Forventning om, at ingen Overtskudelser vilde ske. Folkethinget gav ved 2den Behandling Mindretallet Medhold, thi det vedtog Mindretalsforslaget, hvorefter hele Akademiets Kapital og Rentebeløb blev opført i selve Finantsloven, saa at ingen Bevilling gaves. I Mellemtiden mellem 2den og 3die Behandling kom Sagen til at foreligge paa en anden Maade, idet Ministeriet tilveiebragte særdeles udførlige Oplysninger fra Bygningskommissionen og Arkitekterne og endelig erklærede, at det nu havde faaet Tilbud fra en enkelt bestemt solid Mand om at ville tage hele Arbeidet i Entreprise for en bestemt Sum, der var langt under hele det Beløb, man havde til Raadighed. Under disse Omstændigheder troede Mindretallet at maatte tilraade Thinget at frasalbe den Stilling, man havde indtaget ved 2den Behandling, og det skete da ogsaa, idet Ordføreren for Mindretallet, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), med megen Bestemthed udtalte, at man nu maatte gaa ud fra, at der var aldeles afgjørende Sikkerhed tilstede. Den Fremstilling han gav af Sagen, blev modsagt fra Ministerens Side, men med Hensyn til Spørgsmaalet om Overtskudelser var der ingen Apsættelse, idet Ministeren ogsaa herom udtalte sig paa en fyldestgørende Maade; jeg har ikke hans Ord opskrevne, men Meningen var den, at han nok skulde vogte sig for at komme og forlange nye Beløb. Kontrakten om det hele Arbeide, der er omtalt i Anmærkningerne Spalte 2163—64, maatte jo ogsaa synes fuldstændig betryggende, thi den angik, som sagt, det hele Arbeide, kun med een Undtagelse, Maskineriet, og dertil var der forlangt 22,000 Rd. Senere er dette Beløb, der var bestemt til Maskineriet, forøget med 38,500 Rd.; det skete ifjor, jeg skal senere nærmere komme ind derpaa. Saaledes som Sagen fra først af forelaa, maatte man finde det hele meget fyldestgørende ordnet og gaa ud fra, at den hellige Grav var vel forvaret, og at Pengene vilde slaa til. Alligevel har Bygningen kostet en Del mere; Opgjørelsen findes i Anmærkningerne Spalte 2187—88, og der er Totalsummen opført som 664,281 Rd. 13 β ; dette er ikke ganske korrekt, thi de 38,500 Rd. maa selvfølgelig lægges til — der er det Mærkelige ved Fremstillingen, at denne Sum overalt er udeladt, men den maa selvfølgelig lægges til, og naar det sker, vil man finde, at Bygningen har kostet over 700,000 Rd., og vilde jeg

nævne Summen efter den nye Mønt, vilde den klinge endnu større. Nu maa man spørge, hvorledes er det muligt, at en Bygning, som ikke maatte koste mere end med et rundt Tal 500,000 Rd., har kostet 700,000 Rd.? Det kunde endda forklares, hvis det var som Følge af den store Stigning af Priserne paa Materiale og Arbeidsløn, som vi Alle kjende, og som ved saadanne Foretagender ofte kan ansøres som en ret antagelig Grund, men det Mærkelige er, at Overtskudelserne slet ikke ligge deri; thi hele Ristkoen i saa Henseende var jo ved Kontrakten kastet over paa Entreprenøren. Det er derfor ikke som Følge af en saadan Prisstigning, at denne uhyre Overtskudelse er fremkommen, men som Følge af Extraarbejder, der ere udførte i et utroligt Omfang. Ministeriet synes efter den givne Fremstilling glatvæk at have approberet Alt, hvorom der blot var gjort Indfylling; desuden har Bygningskommissionen bevilget paa egen Haand en Bagatel af 60,000 Rd. uden Ministeriets Approbation. Der er Extraarbejder overalt, der er ikke et Punkt ved hele Theaterbygningen, uden at der er gjort Extraarbejder, saa det synes virkelig noget tvivlsomt, hvad man skal dømme om den Plan og de Overtslag, som ere blevne fulgte, og den Ledelse, som har fundet Sted. Fremstillingen i Anmærkningerne er kronologisk, og man ser deraf, at i den senere Tid var der kun eet Punkt, som Ministeriet synes at have brydt sig om: at faae Theatret færdigt i rette Tid. Hvad er i rette Tid? I Kontrakten med Entreprenøren er der fastsat den 14de August 1874, en Bestemmelse, som jo iøvrigt ikke er bleven overholdt, idet Theatret først blev færdigt to Maanedes senere, men i Loven selv staar der ikke et Ord om, naar Bygningen skulde være færdig. Man har tidligere havt Love om større Bygningsforetagender, der fastsatte en bestemt Tidsfrist, da Alt skulde være færdigt, for Ex. de bekjendte Love af 1868 om Jernbaneanlæg og Esbjerg Havn, men man har set, at det er uheldigt at sætte slike Bestemmelser ind i en Lov, thi der er Naturforhold, og der er navnlig i denne Tid Arbeidsstandsninger og lignende Begivenheder, som kunne indtræffe, og som kunne gjøre det fuldstændig illusorisk, at en saadan Bestemmelse staar i Loven. Hvad skal man saaledes sige om Esbjerg Havn, den skulde have været færdig den 1ste Januar 1871, men dog endnu ikke er færdig? Det er derfor meget fornuftigt, at man ikke har indladt sig paa i denne Lov at sætte en saadan bestemt Frist for Theatrets Fuld-

Rettelser.

Sp. 2300, l. 19 f. o.: „militær Afdeling“ læs: „saadan Militi“.